

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЦАРИНСКОЈ СЛУЖБИ

Члан 1.

У Закону о царинској служби („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 144/20), члан 61. мења се и гласи:

„Члан 61.

Радни однос на одређено време у Управи царина заснива се под условима прописаним за државне службенике и намештенике.”

Члан 2.

У члану 63. став 1. после речи: „специјалистичким академским студијама” додају се речи: „мастер струковним студијама,”, а реч: „седам” замењује се речју: „пет”.

У ставу 2. после речи: „специјалистичким академским студијама” додају се речи: „мастер струковним студијама,”, а речи: „пет година” замењују се речима: „три године”.

Став 3. мења се и гласи:

„У звању царинског саветника и царинског инспектора обављају се сложени послови који су најчешће прецизно одређени и подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника са јасним оквиром деловања, уз повремене надзор претпостављеног. Послови захтевају способност да се проблеми решавају уз појединачна упутства претпостављеног, ако је потребно и уз обраћање претпостављеном кад је проблем сложен и захтева додатно знање и искуство. За рад на пословима у звању царинског саветника и царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање једну годину радног искуства у струци, односно три године радног искуства у струци за руководећа радна места или најмање пет година радног стажа у државним органима.”

Став 4. брише се.

Члан 3.

У члану 64. став 1. реч: „најмање” брише се.

У ставу 2. реч: „најмање” брише се, а речи: „завршен приправнички стаж” замењују се речима: „најмање девет месеци радног искуства у струци”.

Члан 4.

У члану 65. став 2. после речи: „средњу школу и,”, додаје се реч: „најмање”, а запета и речи: „односно завршен приправнички стаж” бришу се.

Члан 5.

У члану 66. тачка 4) брише се, а досадашње тач. 5), 6), 7) и 8) постају тач. 4), 5), 6) и 7).

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 8. Устава Републике Србије, којом је утврђено да Република Србија у оквиру својих надлежности, уређује систем у области радних односа, као и у одредби тачке 16. наведеног члана Устава, којом је утврђено да Република Србија између осталог, уређује организацију, надлежности и рад републичких органа. Поред тога, уставни основ уређен је чланом 99. став 1. тачка 7. Устава, сагласно коме Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлог за доношење Закона о изменама и допунама Закона о царинској служби је превасходно у потреби да се одредбе тог закона ускладе са изменама Закона о државним службеницима („Службени гласник РС”, број 109/25). Закон о изменама и допунама Закона о државним службеницима донет је из потребе даљег развоја и унапређења државно-службеничког система у Републици Србији, а предложене измене представљају наставак реформских активности усмерених на изградњу ефикасне, професионалне и модерне државне управе у служби грађана и привреде. Пре свега, у циљу стварања услова за ефикасније функционисање и већу атрактивност државне управе као послодавца, показало се да је неопходно предузимати мере које се односе на привлачење и задржавање стручних кадрова, нарочито младих високообразованих кадрова. Стога се разлози за доношење закона заснивају пре свега на потреби привлачења младих кадрова и стварање услова за њихово брже каријерно напредовање и дугорочно задржавање у државним органима. Спроведене анализе показују да се послови који захтевају највиши степен образовања и професионална знања у одређеним областима рада из делокруга државних органа, најчешће групишу у три експертска нивоа, што одговара звањима саветника, самосталног саветника и вишег саветника у државно-службеничком систему. Анализе тренутног стања у имплементацији управљања људским ресурсима заснованим на компетенцијама у државној управи, посебно у делу који се односи на развој компетенција и професионални развој државних службеника, показују да три нивоа испољавања компетенција у експертским звањима могу адекватно да обухвате захтеве за обављање послова државне управе.

Законом о државним службеницима и Законом о царинској служби радна места државних/царинских службеника у државним органима разврставају се у одговарајућа звања, у зависности од сложености и одговорности послова, потребних знања и способности и услова за рад на тим пословима. Постоје четири звања саветника/инспектора за које је потребно највише образовање (стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање од 240 ЕСПБ), као и прописани најмањи број година радног искуства у овим звањима, а према критеријумима који омогућавају каријерни развој, односно динамику напредовања након минимално две године рада у истом звању. Према подацима из система ИСКРА за октобар 2025. године, утврђено је да је у звањима млађи царински саветник и млађи царински инспектор у Управи царина послове обављало само 168 запослених, што чини 7,4 % од укупног броја запослених. Тај податак указује на високу незаинтересованост младих да након завршетка студија конкуришу за рад у државним органима на звања млађи царински саветник/инспектор, а као најзначајнији разлози могу се

сматрати захтеви вишегодишњег рада да би се постигло одговарајуће напредовање и почетна плата за рад у звању млађи царински саветник /инспектор која у Управи царина износи око 67.000,00 динара. Полазећи од анализе послова у постојећим систематизацијама, које показују да се у оквиру постојећег система послови у саветничким звањима најчешће групишу на три нивоа сложености (царински саветник/инспектор, самостални царински саветник/инспектор и виши царински саветник/инспектор) од статистичких података који показују изузетно ниску попуњеност радних места у органима државне управе у звању млађи царински саветник/инспектор, те се предлаже успостављање тростепене градације радних места у звањима царински саветник/инспектор, самостални царински саветник/инспектор и виши царински саветник/инспектор и укидање звања млађи царински саветник/инспектор. Последиčno, наведена промена позитивно би утицала на нивое плата које би остварили како затечени, тако и нови запослени на почетним радним местима након факултета и која би се предложеним изменама увећала (у зависности од достигнутог нивоа награђивања).

Такође, како би се задржала затечена динамика каријерног развоја царинских службеника, а уважавајући потребу омогућавања напредовања запослених који кроз успостављен систем вредновања рада покажу висок ниво развоја професионалних компетенција, предложено је кориговање услова у погледу радног искуства у струци за радна места разврстана у звања царински саветник/инспектор (једна година), самостални царински саветник/инспектор (три године) и виши царински саветник/инспектор (пет година).

Закон о царинској служби прописује више радних места царинских службеника и разврставање радних места по звањима у зависности од сложености и одговорности послова, потребних знања и способности и услова за рад на пословима. Звања са високим образовањем су виши царински саветник/инспектор, самостални царински саветник/инспектор, царински саветник/инспектор и млађи царински саветник/инспектор. С тим у вези, након измена Закона о државним службеницима и брисањем звања млађег саветника, није постојао други начин да се уподобе звања и описи радних места осим изменама постојећег Закона о царинској служби.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона врши се усклађивање са Законом о државним службеницима у делу који се односи на заснивање радног односа на одређено време у Управи царина.

Чланом 2. Предлога закона бришу се звања млађи царински саветник и млађи царински инспектор и мењају се услови у погледу радног искуства у струци за радна места разврстана у звања царински саветник/ инспектор (једна година), самостални царински саветник/инспектор (три године) и виши царински саветник/инспектор (пет година). Наиме, анализом послова у систематизацији Управе царина утврђено је да се у оквиру постојећег организовања послова, послови у саветничким/инспекторским звањима, најчешће групишу на три нивоа сложености (царински саветник/инспектор, самостални царински саветник/инспектор и виши царински саветник/ инспектор). Такође, статистички подаци показују изузетно ниску попуњеност радних места у Управи царина у звањима млађи царински саветник и млађи царински инспектор, с обзиром да је ове послове обављало само 7,4% од укупног броја запослених, односно 168 царинских службеника. Из тих разлога, предлаже се успостављање тростепене градације радних места у звањима царински саветник/инспектор, самостални

царински саветник/инспектор и виши царински саветник/инспектор и укидање звања млађи царински саветник и млађи царински инспектор.

Чланом 3. Предлога закона услови у погледу образовања и радног искуства за рад на пословима у звањима царинског сарадника/прегледача и млађег царинског сарадника/прегледача усаглашени су са условима прописаним Законом о државним службеницима за звања сарадника и млађег сарадника.

Чланом 4. Предлога закона услови у погледу образовања и радног искуства за рад на пословима у звањима млађег царинског референта/надзорника усаглашени су са условима прописаним Законом о државним службеницима за звање млађег референта.

Чланом 5. Предлога закона у члану 66. Закона о царинској служби брише се тачка 4), а досадашње тач. 5), 6), 7) и 8) постају тач. 4), 5), 6) и 7), овог закона.

Чланом 6. Предлога закона уређује се ступање на снагу овог закона и почетак његове примене, односно да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства из буџета Републике Србије.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ЦАРИНСКОЈ СЛУЖБИ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

РАД НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ

Члан 61.

~~Радни однос на одређено време у Управи царина, поред случајева утврђених за заснивање радног односа на одређено време државних службеника и намештеника, може да заснује без расписивања јавног конкурса и ради попуњавања упражњеног радног места, до окончања поступка попуње на неодређено време.~~

РАДНИ ОДНОС НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ У УПРАВИ ЦАРИНА ЗАСНИВА СЕ ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ЗА ДРЖАВНЕ СЛУЖБЕНИКЕ И НАМЕШТЕНИКЕ.

ЗВАЊА ЦАРИНСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Члан 63.

У звању вишег царинског саветника и вишег царинског инспектора обављају се најсложенији послови царинске службе и са њима повезани послови који знатно утичу на постизање резултата у некој области из делокруга Управе царина, који захтевају стваралачке способности, предузимљивост и висок степен стручности, самосталности и искуства. За рад на пословима у звању вишег царинског саветника и вишег царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму најмање од 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, МАСТЕР СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање ~~седам~~ ПЕТ година радног искуства у струци.

У звању самосталног царинског саветника и самосталног царинског инспектора обављају се сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који захтевају посебно специјалистичко знање и искуство, аналитичке способности, самосталан рад без надзора претпостављеног и доношење одлука у сложеним случајевима уз само општа усмерења и упутства претпостављеног. За рад на пословима у звању самосталног царинског саветника и самосталног царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, МАСТЕР СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање ~~пет година~~ ТРИ ГОДИНЕ радног искуства у струци.

~~У звању царинског саветника и царинског инспектора обављају се сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који захтевају способност да се проблеми решавају без појединачних упутстава, углавном су прецизно одређени и подразумевају примену утврђених метода рада, углавном су прецизно одређени и подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника са јасним оквиром самосталног деловања, уз~~

~~повремени надзор претпостављеног и обраћање само када је проблем сложен и захтева додатно знање и искуство. За рад на пословима у звању царинског саветника и царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање три године радног искуства у струци.~~

У ЗВАЊУ ЦАРИНСКОГ САВЕТНИКА И ЦАРИНСКОГ ИНСПЕКТОРА ОБАВЉАЈУ СЕ СЛОЖЕНИ ПОСЛОВИ КОЈИ СУ НАЈЧЕШЋЕ ПРЕЦИЗНО ОДРЕЂЕНИ И ПОДРАЗУМЕВАЈУ ПРИМЕНУ УТВРЂЕНИХ МЕТОДА РАДА, ПОСТУПАКА ИЛИ СТРУЧНИХ ТЕХНИКА СА ЈАСНИМ ОКВИРОМ ДЕЛОВАЊА, УЗ ПОВРЕМЕНИ НАДЗОР ПРЕТПОСТАВЉЕНОГ. ПОСЛОВИ ЗАХТЕВАЈУ СПОСОБНОСТ ДА СЕ ПРОБЛЕМИ РЕШАВАЈУ УЗ ПОЈЕДИНАЧНА УПУТСТВА ПРЕТПОСТАВЉЕНОГ, АКО ЈЕ ПОТРЕБНО И УЗ ОБРАЋАЊЕ ПРЕТПОСТАВЉЕНОМ КАД ЈЕ ПРОБЛЕМ СЛОЖЕН И ЗАХТЕВА ДОДАТНО ЗНАЊЕ И ИСКУСТВО. ЗА РАД НА ПОСЛОВИМА У ЗВАЊУ ЦАРИНСКОГ САВЕТНИКА И ЦАРИНСКОГ ИНСПЕКТОРА ЦАРИНСКИ СЛУЖБЕНИК МОРА ДА ИМА СТЕЧЕНО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА У ОБИМУ ОД НАЈМАЊЕ 240 ЕСПБ БОДОВА, МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА, МАСТЕР СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТРУКОВНИМ СТУДИЈАМА, ОДНОСНО НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ И НАЈМАЊЕ ЈЕДНУ ГОДИНУ РАДНОГ ИСКУСТВА У СТРУЦИ, ОДНОСНО ТРИ ГОДИНЕ РАДНОГ ИСКУСТВА У СТРУЦИ ЗА РУКОВОДЕЋА РАДНА МЕСТА ИЛИ НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА РАДНОГ СТАЖА У ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА.

~~У звању млађег царинског саветника и млађег царинског инспектора обављају се сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника унутар прецизно одређеног оквира деловања, уз редован надзор претпостављеног и доношење одлука на основу постојеће праксе или општих или појединачних упутстава претпостављеног. За рад на пословима у звању млађег царинског саветника и млађег царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и завршен приправнички стаж или најмање пет година радног стажа у државним органима.~~

Члан 64.

У звању царинског сарадника и царинског прегледача обављају се мање сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који обухватају ограничен круг међусобно повезаних различитих задатака и захтевају способност самосталне примене утврђених метода рада, поступака или стручних техника унутар прецизно одређеног оквира деловања, уз општа усмерења и упутства и повремени надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању царинског сарадника и царинског прегледача царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним

студијама, односно на студијама у трајању до три године и најмање три године радног искуства у струци.

У звању млађег царинског сарадника и млађег царинског прегледача обављају се мање сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који су прецизно одређени и подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника уз способност решавања рутинских проблема, уз општа и појединачна упутства и редован надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању млађег царинског сарадника и млађег царинског прегледача царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од ~~најмање~~ 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године и ~~завршен приправнички стаж~~ **НАЈМАЊЕ ДЕВЕТ МЕСЕЦИ РАДНОГ ИСКУСТВА У СТРУЦИ** или најмање пет година радног стажа у државним органима.

Члан 65.

У звању млађег царинског референта и млађег царинског надзорника обављају се стручно - оперативни, административни и технички и други рутински послови царинске службе и са њима повезани послови са ограниченим кругом сличних задатака који захтевају познавање и примену једноставнијих метода рада или поступака, уз повремени надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању млађег царинског референта и млађег царинског надзорника царински службеник мора да има завршену средњу школу и **НАЈМАЊЕ шест месеци радног искуства у струци.** ; ~~односно завршен приправнички стаж.~~

Члан 66.

Код преузимања царинских службеника у други државни орган, царинска звања уподобљавају се звањима државних службеника и то:

- 1) виши царински саветник и виши царински инспектор звању виши саветник,
- 2) самостални царински саветник и самостални царински инспектор звању самостални саветник,
- 3) царински саветник и царински инспектор звању саветник,
- ~~4) млађи царински саветник и млађи царински инспектор звању млађи саветник,~~
- 4) 5) царински сарадник и царински сарадник звању сарадник,
- 5) 6) млађи царински сарадник и млађи царински сарадник звању сарадник,
- 6) 7) царински референт и царински надзорник звању референт,
- 7) 8) млађи царински референт и млађи царински надзорник звању млађи референт.

САМОСТАЛНА ОДРЕДБА ЗАКОНА

ЧЛАН 6.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЦАРИНСКОЈ СЛУЖБИ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Предлагач - Влада

Обрађивач - Министарство финансија

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о царинској служби

Draft Amendments on Customs Service Act

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа

Нема

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Нема

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Нема

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Нема

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

Нема

4. Усклађеност прописа са правом Европске уније

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно ускладити одредбе Предлога закона.

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно ускладити одредбе Предлога закона.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Истичемо да није било учешћа консултаната у изради Предлога закона о изменама и допунама Закона о царинској служби, односно да овај закон није био предмет консултација са Европском комисијом.